

คำนำ

คู่มือประจำฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ฐานการเรียนรู้ “การทำไม้กวาดดอกหญ้า” คู่มือฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ ศก.ตำบลโคกสำราญ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ เป็นคู่มือให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนรู้ “การทำไม้กวาดดอกหญ้า”

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการเรียนรู้การ “การทำไม้กวาดดอกหญ้า” เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และผู้ที่สนใจต่อไป

ศก.ระดับตำบลโคกสำราญ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
วิสัยทัศน์ สกร.อำเภอเลิงนกทา	๑
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ฐานการเรียนรู้	๒
แผนภูมิการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓
ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง	๔
ขั้นตอนการศึกษาฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗
ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ไม้กวาดดอกหญ้า	๘
วัตถุประสงค์ของฐานเรียนรู้	๑๐
วิธีการใช้ฐาน	๑๐
การวัดผลประเมินผล	๑๑
แผนผังที่ตั้งฐานการเรียนรู้	๑๑
ภาคผนวก	
แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
ใบความรู้	
ถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
แบบประเมินฐานการเรียนรู้	
คณะกรรมการจัดทำฐานการเรียนรู้	

รูปแบบการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร.อำเภอเลิงนกทา

วิสัยทัศน์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเลิงนกทา จัดการศึกษาตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกันเพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมีความสุข

อัตลักษณ์

ใฝ่ดี มีวินัย

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเลิงนกทา ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบริหารจัดการสถานศึกษาจนได้รับการประกาศจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี ๒๕๕๒ และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปรัชญาของสถานศึกษา “เรียนรู้ตลอดชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงต้องมีการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อน “สถานศึกษาพอเพียง” ให้มีการยกระดับการพัฒนาตนเองให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเลิงนกทา ได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรได้ศึกษาหาความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ เพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น และเป็นการสานต่อ เผยแพร่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

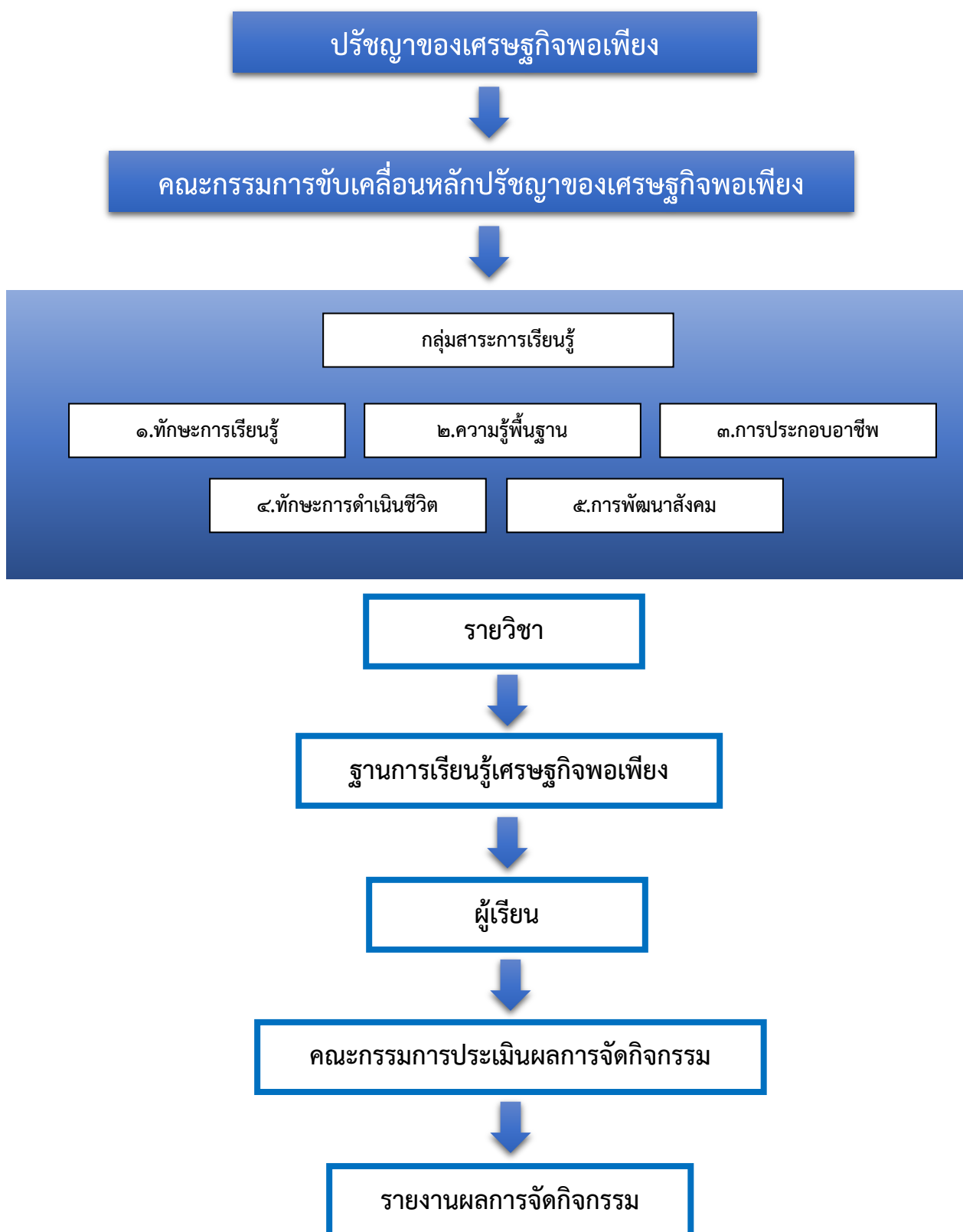
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง คือ พระราชปรัชญาซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาพระราชทาน แก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อให้สังคมไทยมีชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ไม่ว่าเมื่อต้องเผชิญกับ วิกฤตการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ บนพื้นฐานวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยนำมาประยุกต์ใช้ เมื่อมีการ กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียงในฐานะแนวความคิดหรือปรัชญาในการดำรงชีวิต "ทฤษฎีใหม่" ก็มักจะได้รับการ กล่าวอ้างถึงควบคู่กันเสมอในฐานะตัวอย่างหรือแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ เพราะ ทฤษฎีใหม่ คือ การเลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิตที่ประหยัดมีการผลิตที่พึ่งตนเองได้ด้วยวิธีง่าย ๆ ค่อยเป็นค่อย ไปตามกำลัง ให้พอมีพอกินไม่อดอยาก มีการผลิตข้าวบริโภคพอเพียงประจำปี เพราะเป็นการเทิดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่สู่การ ดำรงชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้าใจ ในการดำเนินงาน การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ สามารถใช้ วิธีการและแนวทางการ จัดการเรียนการสอนตามหลักการทรงงานและแนวพระราชดำรินำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตร ทฤษฎีใหม่ ไปใช้ในวิถีชีวิตและขับเคลื่อนศูนย์ เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลต่อไป

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนภูมิการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่ฐานการเรียนรู้ สกร.อำเภอเลิงนกทา

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางที่ควรดำรงอยู่และปฏิบัติตนแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ๒๕๔๐ ให้ใช้เป็นแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นวิกฤต และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ลักษณะของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. เป็นวิถีการดำเนินชีวิต ที่ใช้คุณธรรมกำกับความรู้
๒. เป็นการพัฒนาตัวเอง ครอบครัว องค์กร สังคม ประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล มั่นคง ยั่งยืน
๓. เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติ
 - เพื่อให้คนส่วนใหญ่พอมีพอกินพอใช้ สามารถพึ่งตนเองได้
 - เพื่อให้คนกับคนในสังคม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
 - เพื่อให้คนกับธรรมชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ยั่งยืน และให้แต่ละคนดำรงตนอย่างมีศักดิ์ศรี และรากเหง้าทางวัฒนธรรม

องค์ประกอบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๒ - ๓ - ๔ ได้แก่ ๒ เงื่อนไข ๓ หลักการ ๔ มิติโดยมีกระบวนการดังนี้

๑. ก่อนที่จะลงมือทำกิจกรรมใดๆ นั้นต้องมี เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้
 - **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย การฝึกฝนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน
 - **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
๒. ระหว่างดำเนินการให้ใช้ ๓ หลักการ เป็นตัวกำกับในการทำกิจกรรม คือ
 - **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

- **การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

“คำว่าพอเพียง” ความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้เอง เท่านั้นแต่มีความหมายว่า พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง”

“

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น
ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมี พอกิน พอใช้
ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน...”

— พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเอง และสถานะแวดล้อม ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เบียดเบียนกัน แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังในทางบวก นำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง ๔ มิติ ดังนี้

๑. ด้านวัตถุ

หมายถึง การลดรายจ่าย / เพิ่มรายได้ / ใช้ชีวิตอย่างพอควร / คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเฟื่องทางเลือกสำรอง

๒. ด้านสังคม

หมายถึง การช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม

หมายถึง การรู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

๔. ด้านวัฒนธรรม

การรักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่น ๆ

ศาสตร์พระราชา - หลักทรงงาน

๑. ซื่อสัตย์ สุจริต จงใจต่อกัน
๒. อ่อนน้อม ถ่อมตน
๓. ความเพียร
๔. รู้ รัก สามัคคี
๕. ทำเรื่อย ๆ ทำแบบยั่งยืน
๖. มีความสุขในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น
๗. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำงานอย่างผู้รู้จริง
๘. ระเบิดจากข้างใน
๙. ทำตามลำดับขั้น
๑๐. ภูมิสังคม

๑๑. องค์กรรวม
๑๒. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด
๑๓. ขาดทุนคือกำไร
๑๔. ปลุกป่าในใจคน
๑๕. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
๑๖. ธรรมชาติปราบธรรมชาติ
๑๗. ประโยชน์ส่วนรวม
๑๘. การพึ่งตนเอง
๑๙. เศรษฐกิจพอเพียง
๒๐. เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
๒๑. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก คิด Macro เริ่ม Micro
๒๒. ไม่ติดตำรา ทำได้ง่าย
๒๓. การมีส่วนร่วม
๒๔. พออยู่พอกิน
๒๕. บริการรวมที่จุดเดียว
๒๖. ร่ำรวย รื่นไร้ง คึกคัก ครึกครื้น กระฉับกระเฉง มีพลัง เป็นปัจจัยของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
๒๗. ชัยชนะของการพัฒนา

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑. ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
๒. ยึดมั่นในศาสนา
๓. มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. มีความเอื้ออาทรต่อบรรดาเครือญาติและชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ / ชั่ว - ดี
๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
๓. ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ชอบ
๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ - มีอาชีพ

๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชน รักงาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ
๒. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด
๓. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี

๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
๒. ครอบครัว - สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
๓. การเป็นพลเมืองดีคือ "เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ" เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วยความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร

ขั้นตอนการศึกษาศาสนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ “การทำไม้กวาดดอกหญ้า”

๑. ผู้เรียนลงชื่อเข้าร่วมกิจกรรมประจำฐาน
๒. ผู้เรียน ศึกษาเอกสาร ตำรา รูปภาพ และป้ายนิเทศเกี่ยวกับฐานการเรียนรู้โดยการสังเกต สอบถาม และเรียนรู้ด้วยตนเอง
๓. ผู้เรียนรับแบบบันทึกผลการศึกษาศาสนาการเรียนรู้
๔. ผู้เรียนรับแบบประเมินผลการศึกษาศาสนาการเรียนรู้
๕. ผู้เรียนซักถามปัญหา วิพากษ์และสรุปร่วมกันกับนักเรียนประจำฐานการเรียนรู้และครูประจำฐานการเรียนรู้
๖. สิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้ “การทำไม้กวาดดอกหญ้า”

๑. ความหมาย

ไม้กวาดดอกหญ้า หมายถึง เป็นผลิตภัณฑ์ในการทำความสะดวกที่จำเป็นมากในทุกครัวเรือน ใช้ที่บ้าน ปักโยโย่ ใช้งานได้อเนกประสงค์ โดยมักพบใช้มากกว่า ๑ ด้าม ในแต่ละครัวเรือน ทั้งนี้ไม้กวาดดอกหญ้า ทั้งนี้ไม้กวาดดอกหญ้าจะทำได้จากช่อดอกหญ้าตองกง หรือที่เรียกว่าหญ้าไม้กวาด รวมถึงหญ้าชนิดอื่น เช่น อ้อ และแสมหรือแสมใหญ่ ด้วยการนำช่อดอกมาตากให้แห้ง พร้อมสัลดอกให้ร่วงหมดด้วยเครื่อง ก่อนนำมามัดร้อยเป็นผืน และถักติดกับด้ามไม้ไผ่

ต้นไม้กวาดดอกหญ้า เป็นไม้กอล้มลุกที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศ และต่างประเทศ สามารถปลูกได้ในทุกครัวเรือน แต่ที่มีการปลูกเพื่อการจำหน่ายมักมาจากแปลงปลูกขนาดใหญ่ ส่วนมากพบในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณใกล้แหล่งน้ำ แม่น้ำ หรือพื้นที่ที่ชลประทานเข้าถึงการส่งจำหน่าย มักส่งจำหน่ายในพื้นที่ตัวเมืองของจังหวัด บางส่วนที่เป็นแปลงขนาดใหญ่มักมีพ่อค้าคนกลางเข้ารับถึงพื้นที่ เพื่อส่งจำหน่ายยังตัวเมืองในจังหวัดต่าง ๆ รวมถึง กรุงเทพฯ และภาคใต้ ซึ่งมีพื้นที่น้อยในการปลูกต้นดอกหญ้า

การทำไม้กวาดดอกหญ้า เป็นการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษเวลาว่างจากการทำอาชีพหลัก จะใช้เวลาว่างทำไม้กวาดไว้ในครัวเรือน บางส่วนทำไม้กวาดดอกหญ้าเป็นอาชีพเสริม

๒. ประวัติไม้กวาดดอกหญ้า

จากการสืบค้น มีการเริ่มต้นทำครั้งแรกที่เมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีพระศรีพนมมาศ เป็นผู้ริเริ่ม และส่งเสริมให้ราษฎรทำเป็นอาชีพ ตั้งแต่ปี ๒๔๔๔ – ๒๔๕๑

พระศรีพนมมาศ เป็นคนไทยเชื้อสายจีน เกิดในปี ๒๔๐๔ มีชื่อเดิม นายทองอิน อาชีพพ่อค้าหาบเร่ ต่อมาค่อยผันอาชีพมารับราชการในตำแหน่งนายอาการสุรา ต่อมา รัชกาลที่ ๕ ทรงทราบถึงความดี ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็น “ขุนพิศาลจันะกิจ และเลื่อนเป็น “หลวงศรีพนมมาศ” ต่อมา และถือเป็นนายอำเภอคนแรกของเมืองลับแล

ตองกง หรือหญ้าไม้กวาด

วงศ์ : Gramineae

ชื่อสามัญ : Bamboo grass

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Thysanoleana maxima Kuntze

ชื่อท้องถิ่น

ภาคกลาง – หญ้าไม้กวาด

ภาคอีสาน – หญ้ากาบไผ่ หญ้าอ้อ

ภาคใต้ – หญ้ายุง

ภาคเหนือ – ตองกง

ถิ่นกำเนิด

ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย

การแพร่กระจาย

ตองกง/หญ้าไม้กวาด พบได้ทั่วไปในพื้นที่ที่มีความสูง ตั้งแต่ ๔๕ – ๑,๐๕๘ เมตร
เหนือระดับน้ำทะเล ทั้งพบตามเนินเขา ริมแม่น้ำลำธารทั้งนี้จะพบและแพร่กระจายมาก
ในภาคเหนือ อีสาน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ลำต้น

ต้นไม้กวาดดอกหญ้า จัดเป็นพืชล้มลุก ตระกูลหญ้าที่มีลำต้นตั้งตรง ลำต้นแตกออกคล้ายกอไผ่
ลำต้นมีลักษณะทรงกลมแบ่งเป็นข้อปล้องชัดเจน มีความสูงของลำต้นประมาณ ๓ – ๔ เมตร
ขนาดลำต้นประมาณ ๗.๕ – ๑๘ เมตร

ใบ

ต้นหญ้าไม้กวาด จัดเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว แห้งใบออกใบเดี่ยวบริเวณข้อลำต้น มีกาบใบสีเขียว
อมขาว ยาวประมาณ ๗.๕ – ๒๒ เซนติเมตร มีเส้นใบถี่แผ่บางๆ สีน้ำตาลอ่อนบริเวณโคนแผ่นใบ
ส่วนใบมีลักษณะรูปหอก ลำใบเรียวยาว ประมาณ ๔๐ - ๘๐ เซนติเมตร กว้างประมาณ ๔ – ๕.๙
เซนติเมตร ส่วนแผ่นใบสีเขียว ส่วนแผ่นใบทั้งด้านบนและด้านล่างมีขนปกคลุม ส่วนขอบใบเรียบปลาย
ใบแหลม

ดอก

ต้นหญ้าไม้กวาด ออกดอกเป็นช่อแขนงบริเวณปลายยอดลำต้น ช่อมีขนาดใหญ่ ยาวประมาณ
๗๐ – ๑๑๕ เมตร ก้านช่อดอกมีขนอ่อนปกคลุม แต่ละช่อแขนงมีดอกย่อยจำนวนมาก แบ่งเป็น
กลุ่มๆ กลุ่มละ ๒ ดอก โดยดอกกลางสุดจะเป็นเยื่อบางๆ และดอกเป็นหมัน ส่วนดอกด้านบนเป็นดอก
สมบูรณ์เพศ ซึ่งจะเติบโตติดเมล็ดต่อไป

ผลและเมล็ด

มีขนาดเล็ก มีลักษณะรูปร่างคล้ายเมล็ดธัญพืชทั่วไป เมื่อดำเนินแก่ เมล็ดก็จะเริ่มร่วงใน
ช่วงฤดูแล้ง

พันธุ์

- ๑) พันธุ์ดอกใหญ่ เป็นพันธุ์ที่พบมาก และมีการส่งเสริมการปลูก มีลักษณะเด่นคือ มีก้านช่อดอกใหญ่ และยาว ก้านช่อดอกเมื่อตากแห้งจะมีความแข็งแรง จัดเป็นพันธุ์ที่นิยมทำไม้กวาดดอกหญ้ามามากที่สุด
- ๒) พันธุ์ดอกเล็ก เป็นพันธุ์ที่ไม่นิยมใช้ทำไม้กวาดดอกหญ้า เนื่องจากก้านช่อดอกเล็กและสั้นเปราะหักง่าย

๓. ประโยชน์ของไม้กวาดดอกหญ้า

- ๑) ช่อดอกนิยมใช้ทำไม้กวาด หรือที่เรียกไม้กวาดดอกหญ้า ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับทุกครัวเรือน ซึ่งมีการผลิตจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ทั้งในรูปของการเกษตรในครัวเรือน หรือรวมกลุ่มกันในชุมชน รวมถึงผลิตในระดับอุตสาหกรรมสำหรับส่งจำหน่าย
- ๒) ยอดอ่อน และหน่ออ่อนนำมารับประทานสดคู่กับน้ำพริก หรือนำไปประกอบอาหารจำพวกผัดหรือเมนูแกงต่างๆ
- ๓) ลำต้น ใบ และยอดอ่อนใช้สำหรับเป็นอาหารหยาบให้แก่โค กระบือ

๔. วิธีทำไม้กวาดดอกหญ้า

- ๑) ตัดก้านดอกที่มีความเขียวอยู่ ด้วยการตัดยาวประมาณ ๘๐ เซนติเมตร จากนั้นนำมาตากแดดให้แห้งประมาณ ๒ – ๕ วัน
- ๒) นำก้านดอกมาฟาด หรือเข้าเครื่องเพื่อแยกปุยดอกออกให้หมดก่อน ก่อนนำไปตากแดดอีกประมาณ ๗ วัน
- ๓) นำก้านดอกหญ้าประมาณ ๑ กำมือ มามัดรวมกันเป็นวงกลม
- ๔) นำเข็มที่ร้อยเชือกฟางแทงเข้ากลางมัดพร้อมร้อยพัน ๓ รอบ ไม้ให้แน่นมากก่อนคลี่ และจัดเรียงให้ก้านดอกหญ้าแผ่เป็นผืนแบน และมัดโคลนก้านให้แน่น
- ๕) นำมัดดอกหญ้ามัดรัดเข้ากับด้ามไม้กวาดที่เจาะรูไว้ให้แน่น หรือตะปูตอกยึดให้แน่น ทั้งนี้ต้องเรียงดอกหญ้าให้สวยงาม
- ๖) นำชั้น ๒ ส่วน และผสมกับน้ำมันก๊าด ๑ ส่วน โอบทาบบริเวณเชือกถัก และบริเวณโดยรอบเพื่อให้ก้านดอกหญ้าติดกับด้ามไม้กวาดได้แน่นขึ้น

ทั้งนี้ วิธีการทำไม้กวาดดอกหญ้า ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นได้นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อทุนแรงบางจุด

๕. ราคาไม้กวาดดอกหญ้า

ราคาจะขึ้นกับวัสดุ หรือต้นทุนการซื้อ ราคาแตกต่างกันไป ตั้งแต่ ๕๐ – ๒๐๐ บาท

วิธีใช้ไม้กวาดดอกหญ้า

- ๑) สำหรับไม้กวาดดอกหญ้า ที่ถักเป็นข่อยยาว ให้จับด้ามไม้กวาดด้วยการหั่นปลายแหลมของส่วนถักออกจากตัว
- ๒) การกวาดพื้นที่มีความสูงไม่เท่ากันจะต้องกวาดจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ
- ๓) ไม่กดด้ามไม้กวาดมากเกินไปจนทำให้ปลายดอกหญ้าโค้งงอ
- ๔) ขณะกวาดจะต้องค่อยกวาด ไม้เหวี่ยงไม้กวาดอย่างรวดเร็ว เพราะจะทำให้เกิดฝุ่นฟุ้งกระจาย
- ๕) ไม่ใช้ไม้กวาด กวาดวัสดุใหญ่ๆ

๖. การเก็บรักษา

- ๑) สำหรับไม้กวาดที่มีเชือกแขวน ที่มีเชือกแขวน หลังจากใช้แล้วให้แขวนไว้ โดยมีความสูงที่พื้นดอกหญ้าไม่พบบางบนพื้น
- ๒) หากด้ามไม้กวาดไม่มีเชือกห้อย ให้วางด้ามไม้กวาด โดยไม่ให้พื้นหญ้าตั้งขึ้นอยู่ด้านบน
- ๓) เก็บไม้กวาดในที่แห้ง ไม่เปียกฝนหรือที่ชื้น

๗. วัตถุประสงค์ของฐานเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการปลูกผักสวนครัว ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เพื่อนำผลผลิตไปจำหน่าย ขาย เพิ่มรายได้ให้กับผู้เรียน อีกทางหนึ่งด้วย
๓. เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบในการทำงาน และเสียสละเพื่อส่วนรวม
๔. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะการบริหาร การบริการ และการทำงานอย่างมีขั้นตอน
๕. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนที่มีความสนใจ
๖. ช่วยให้ผู้เรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๗. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

๘. ข้อมูลความรู้

ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจวิธีการและขั้นตอนในการปลูกผักสวนครัวอย่างถูกวิธี สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับคนที่สนใจได้

๙. วิธีการใช้ฐาน

๑. ศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ทั้งภาคทฤษฎีหรือฝึกปฏิบัติ
๒. ศึกษาเอกสารความรู้และฝึกปฏิบัติจริงในศูนย์การเรียนรู้

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ผู้เรียนมีการวางแผนการทำไม้กวาดดอกหญ้า และเพิ่มผลผลิตในการขายสินค้า
๒. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปลูกผักสวนครัวได้อย่างเป็นระบบ
๓. ผู้เรียนมีความรู้และตระหนักและเห็นคุณค่าในอาชีพที่สุจริต
๔. ผู้เรียนนำความรู้ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

๑๑. ตารางการปฏิบัติและเวลาที่ใช้

ลำดับ	การปฏิบัติ	เวลาที่ใช้
๑	ชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีใช้ฐานการเรียนรู้	๖๐ นาที
๒	เรียนรู้วิธีการและขั้นตอนการปลูกผักสวนครัว	๑๒๐ นาที
๓	เรียนรู้การปฏิบัติ	๑๒๐ นาที
๔	นำเสนอผลการเรียนรู้และสรุปผลการเรียน (ถอดบทเรียน)	๖๐ นาที

๑๒. สื่อการเรียนการสอน

๑. คลิปวิดีโอ เรื่อง การทำไม้กวาดดอกหญ้า
[https:// puechkaset.com](https://puechkaset.com)
๒. คลิปวิดีโอ เรื่อง ไอเดียชีวิตเกษตร การทำไม้กวาด [https:// Km.raot.co.th](https://Km.raot.co.th)

๑๓. การวัดผลประเมินผล

๑. สังเกต
๒. พูดคุย ซักถาม
๓. บันทึกการเรียนรู้
๔. แบบประเมินความรู้
๕. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม
๖. แบบประเมินความพึงพอใจประจำฐานการเรียนรู้
๗. แบบติดตามผู้เข้ารับการอบรม

แผนที่ฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
ฐานการเรียนรู้ “สวนต้นหอมกระถางปูน”

<https://maps.app.goo.gl/zPYN1B5ysBGoywe5A>

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สาระการเรียนรู้ การดำเนินชีวิต

๑. ชื่อฐานการเรียนรู้ การทำไม้กวาดดอกหญ้า เวลา ๖ ชั่วโมง
๒. ชื่อผู้จัดทำ นางสาวกัจจิรา พิมพ์หาร ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
นายกิริติ บุษราคัม ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล

ความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒ : ๓ : ๔ : ๓ : ๔)

๒ เจื่อนใจ			
เจื่อนใจความรู้		เจื่อนใจคุณธรรม	
<ul style="list-style-type: none">- ชนิดขนาดของไม้กวาดดอกหญ้า- วัสดุอุปกรณ์ต่างๆในการทำไม้กวาด- ขั้นตอนการปลูกผัก- ประโยชน์และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน		<ul style="list-style-type: none">- มีความขยัน อดทน- มีความตรงต่อเวลา- มีความซื่อสัตย์- รู้จักทำงานร่วมกัน	
๓ หลักการ			
ความพอประมาณ	ความมีเหตุผล	การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	
<ul style="list-style-type: none">- รู้จักการประมาณ เกี่ยวกับเวลา การศึกษา การผลิต และการจำหน่ายไม้กวาดดอกหญ้า ชนิดต่าง ๆ- พอประมาณกับราคา พอกับงบประมาณ	สามารถเพิ่มรายได้ และลดค่าใช้จ่าย ในชีวิตประจำ วันได้ อย่างเหมาะสมกับวัย เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มทักษะมีวิชาชีพ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบอาชีพได้	<ul style="list-style-type: none">- ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเลือกใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า- รู้จักวางแผนในการทำงานและมีความรู้ที่ถูกต้อง- มีทักษะในวิชาชีพที่ทำ	
ชีวิตที่มีความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน ๔ มิติ			
ด้านวัตถุ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านวัฒนธรรม
<ul style="list-style-type: none">- มีผลิตภัณฑ์ไว้ใช้และจำหน่าย- สร้างรายได้ในครัวเรือน	<ul style="list-style-type: none">-หลักการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข	<ul style="list-style-type: none">- รู้จักใช้และจัดการเลือกใช้วัสดุที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด	<ul style="list-style-type: none">- มีทักษะในการนำไม้กวาดมาใช้ในชีวิตประจำวัน-ส่งเสริมต่อยอดนำความรู้สู่ชุมชน
ศาสตร์การพัฒนา/ หลัก ๓ ศาสตร์			
ศาสตร์พระราชา	ศาสตร์สากล	ศาสตร์ชาวบ้าน/ ศาสตร์ภูมิปัญญาชาวบ้าน	

หลักการทรงงาน ข้อที่ 2 ระเบิดจากข้างใน ข้อที่ 8 ประหยัด ข้อที่ 17 การพึ่งพาตนเอง	หนังสือและตำรา ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต การทำไม้กวาดดอกหญ้า https:// puechkaset.com การทำไม้กวาด https:// Km.raot.co.th	ผู้รู้ นายเหง้า ปรากฏ
---	--	--------------------------

ความสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10
<p>ด้านที่ 3. มุ่งงานทำ - มีอาชีพ</p> <p>3.1 การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือ การฝึกฝนอบรมสถานศึกษาต้องให้เด็กและเยาวชน รักรงาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ</p> <p>3.2 การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตร และนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียน ทำงานเป็นและ มีงานทำในที่สุด</p> <p>3.3 ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มุ่งงานทำจนสามารถเลี้ยงตนเอง และครอบครัว</p>

๘. การนำไปประยุกต์ใช้

๘.๑ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑. สร้างความรู้และความเข้าใจในการดำเนินชีวิต

๒. ขยายผลสู่ครอบครัวและชุมชน

๘.๒ กระยุกต์ใช้ตามภารกิจหน้าที่ การวางแผนการทำงานอย่างรอบครอบ

๙. การประเมินผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. ประเมินจากใบงานที่ ๒ เรื่อง การถอดบทเรียน ปศพพ. (๒:๓:๔:๓:๔)

๒. สังเกตจากการปฏิบัติงานกลุ่ม

๓. แบบประเมินการสรุปองค์ความรู้

๔. แบบประเมินความพึงพอใจ

ใบความรู้ที่ ๑

ความหมายและความสำคัญไม้กวาดดอกหญ้า

ความหมาย

ไม้กวาดดอกหญ้า หมายถึง เป็นผลิตภัณฑ์ในการทำทำความสะอาดที่จำเป็นมากในทุกครัวเรือน ใช้พื้นบ้าน ปัดซักใย ใช้งานได้อเนกประสงค์ โดยมักพบใช้มากกว่า ๑ ด้าม ในแต่ละครัวเรือน ทั้งนี้ไม้กวาดดอกหญ้า ทั้งนี้ไม้กวาดดอกหญ้าจะทำได้จากช่อดอกหญ้าตองกง หรือที่เรียกว่าหญ้าไม้กวาด รวมถึงหญ้าชนิดอื่น เช่น อ้อ และแฉมหรือแฉมใหญ่ ด้วยการนำช่อดอกมาตากให้แห้ง พร้อมสัลดอกให้ร่วงหมดด้วยเครื่อง ก่อนนำมามัดร้อยเป็นผืน และถักติดกับด้ามไม้ไผ่

ต้นไม้กวาดดอกหญ้า เป็นไม้กอล้มลุกที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศ และต่างประเทศ สามารถปลูกได้ในทุก ครัวเรือน แต่ที่มีการปลูกเพื่อการจำหน่ายมักมาจากแปลงปลูกขนาดใหญ่ ส่วนมากพบในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณใกล้แหล่งน้ำ แม่น้ำ หรือพื้นที่ที่ชลประทานเข้าถึงการส่งจำหน่าย มักส่งจำหน่ายในพื้นที่ตัวเมืองของจังหวัด บางส่วนที่เป็นแปลงขนาดใหญ่มักมีพ่อค้าคนกลางเข้ารับถึงพื้นที่ เพื่อส่งจำหน่ายยังตัวเมืองในจังหวัดต่าง ๆ รวมถึง กรุงเทพฯ และภาคใต้ ซึ่งมีพื้นที่น้อยในการปลูกต้นดอกหญ้า

การทำไม้กวาดดอกหญ้า เป็นการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษเวลาว่างจากการทำอาชีพหลัก จะใช้เวลาว่างทำไม้กวาดไว้ในครัวเรือน บางส่วนทำไม้กวาดดอกหญ้าเป็นอาชีพเสริม

ใบความรู้ที่ ๒

ประวัติไม้กวาดดอกหญ้า

จากการสืบค้น มีการเริ่มต้นทำครั้งแรกที่เมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีพระศรีพนมมาศ เป็นผู้ริเริ่ม และส่งเสริมให้ราษฎรทำเป็นอาชีพ ตั้งแต่ปี ๒๔๔๔ – ๒๔๕๑

พระศรีพนมมาศ เป็นคนไทยเชื้อสายจีน เกิดในปี ๒๔๐๔ มีชื่อเดิม นายทองอิน อาชีพพ่อค้า หาบเร่ ต่อมาค่อยผันอาชีพมารับราชการในตำแหน่งนายอาคารสุรา ต่อมา รัชกาลที่ ๕ ทรงทราบถึงความดี ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็น “ขุนพิศาลจีนะกิจ และเลื่อนเป็น “หลวงศรีพนมมาศ” ต่อมา และถือเป็น นายอำเภอคนแรกของเมืองลับแล

ตองกง หรือหญ้าไม้กวาด

วงศ์ : Gramineae

ชื่อสามัญ : Bamboo grass

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Thysanoleana maxima* Kuntze

ชื่อท้องถิ่น

ภาคกลาง – หญ้าไม้กวาด

ภาคอีสาน – หญ้ากาบไฟ หญ้าอ้อ

ภาคใต้ – หญ้ายุง

ภาคเหนือ – ตองกง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง แบบประเมิน เป็นการประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยผู้สอน / นักศึกษาพิจารณาให้คะแนน ๑ คะแนน นักศึกษาแต่ละกลุ่มมีคุณลักษณะ นั้น ๆ และให้ ๐ คะแนน ในกรณีนักศึกษาไม่มีคุณลักษณะนั้น ๆ

ผู้ประเมิน ☐ ผู้สอน ☐ นักศึกษา

กลุ่มที่ ชื่อกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล (สมาชิกกลุ่ม)	ความมีเหตุผล	การรับฟังความคิดเห็น	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ความมีระเบียบในการทำงาน	ความสามารถในการแก้ปัญหา	ความร่วมมือ	ความตรงต่อเวลา	ความตั้งใจในการทำงาน	ความกล้าแสดงออก	ความเสียสละ	รวมคะแนน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(นายกิริติ บุษราคม)

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(นางสาวภักจิรา พิมพ์หาร)

แบบประเมินฐานการเรียนรู้เรื่อง การทำไม้กวาดดอกหญ้า
ศกร.ตำบลโคกสำราญ สกร.อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

คำชี้แจง แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินฐานการเรียนรู้เพื่อประกอบการประเมินกิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงใคร่ขอความร่วมมือช่วยให้ข้อมูลตามความเป็นจริงและเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

แบบสอบถามมีทั้งหมด ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อฐานการเรียนรู้

๑.แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ ที่มีต่อฐานการเรียนรู้กิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มี ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)
- ๒) ด้านปัจจัยป้อน (Input Evaluation)
- ๓) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)
- ๔) ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

๒.วิธีการประเมินให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับ การประเมิน ๔ ระดับ ดังนี้

คะแนน ๔	หมายถึง	มีผลการดำเนินการในระดับ ดีมาก
คะแนน ๓	หมายถึง	มีผลการดำเนินการในระดับ ดี
คะแนน ๒	หมายถึง	มีผลการดำเนินการในระดับ พอใช้
คะแนน ๑	หมายถึง	มีผลการดำเนินการในระดับ ปรับปรุง

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

๒. อายุ

☐

อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี

☐

๑๕-๓๙ ปี

☐

๔๐-๕๙ ปี

☐

๖๐ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

☐

ประถมศึกษา

☐

มัธยมศึกษาตอนต้น

☐

มัธยมศึกษาตอนปลาย

☐

อื่นๆ ระบุ

๔. อาชีพ

☐

ว่างงาน

☐

รับจ้าง

☐

เกษตรกร

☐

ค้าขาย

☐

อื่นๆระบุ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ ที่มีต่อการเรียนรู้กิจกรรมจัดการกระบวนการเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อสังเกตจากการประเมิน
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ด้านสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ๑.๑ ความเหมาะสมในระยะเวลา/สถานที่ในการจัดกิจกรรม						
	๑.๒ มีการให้บริการอื่นๆ (ที่เอื้ออำนวยต่อการเข้ารับบริการ(เช่นห้องน้ำ,พัดลมฯ)						
๒	ด้านปัจจัยป้อน (Input Evaluation) ๒.๑ เนื้อหาการบรรยายมีเหมาะสมตรงกับความต้องการ						
	๒.๒ ผู้เรียน/ผู้รับบริการมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการจัดกิจกรรม						
๓	ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ๓.๑ สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม						
	๓.๒ ความสามารถและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร						
	๓.๓ ผู้เรียน/ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/ฝึกปฏิบัติ						
	๓.๔ ความหลากหลายของกิจกรรมที่จัดกิจกรรม						
๔	ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ๔.๑ สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้แก่ผู้อื่นได้						
	๔.๒ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาและทักษะชีวิตได้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

คณะกรรมการจัดทำฐานการเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา
ศกร.ตำบลโคกสำราญ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

คณะกรรมการที่ปรึกษา

นายอชวี สุวะศรี	ครู รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเลิงนกทาปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเลิงนกทา	ประธานที่ปรึกษา
นางสาวภักจิรา พิมพ์หาร	ครู กศน.ตำบล	ที่ปรึกษา
นายเกียรติ บุษราคัม	ครู กศน.ตำบล	ที่ปรึกษา
นายเหง่า ปรากฏ	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่ปรึกษา

คณะกรรมการดำเนินงานฐานกิจกรรมการเรียนรู้การปลูกผักสวนครัว

นางสาวภักจิรา พิมพ์หาร	ครู กศน.ตำบล
นายเกียรติ บุษราคัม	ครู กศน.ตำบล
นายเหง่า ปรากฏ	ภูมิปัญญาท้องถิ่น